

čtení **Mk 5.21-34** Lena Machová

slovíčko Děcka, kdo je Bůh? To je těžká otázka. Mohli bychom říct, že je to Někdo v nebi, ale pak bychom se mohli ptát: no a – jakou má souvislost s námi, kteří žijeme na zemi? Nebo bychom mohli říct – že je s námi, ale s námi jsou i další, které máme rádi. Kdo je Bůh je velká otázka a Bůh – Hospodin – Nejvyšší sám na ni odpovídá trochu tajemně: ehje ašer ehje – v hebrejštině to bez punktace vypadá takto a protože jsou to čtyři znaky JHVH, říká se někdy tomu Božímu představení, jménu tetragram. O tom, co to jméno znamená si budete dneska povídat v nedělce.

píseň 714 Někdo mě vede za ruku

kázání Mk 5.35-43

Ježíš, 1 otec, 2 ženy, učedníci, dav, plačky, možní pozůstalí.

Jako první se krom Ježíše potkáme s Jairem. Táta 12leté dcerky, představený synagogy – takový presbyter, klíčový člen synagogy, má výsadní postavení. Jenže ani výsadní postavení nechrání člověka před problémy, smutky a trápením. Tváří v tvář smrtelné nemoci se ukazuje lidská bezmoc, která nebere ohledy na společenské žebříčky nebo rodinné zázemí.

Jairos vystupuje davu a žádá Ježíše, aby vložil ruce na jeho těžce nemocnou dcerku. Od lidí v zástupu ho odlišuje jednak úplně konkrétní prosba: Pojd', vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila! A také jeho zřetelná důvěra v Ježíšovu moc – vždyť si před ním kleká! Zatímco zástup se tlačí a nevíme, co od Ježíše očekávají, Jairos ví, co chce a věří, že Ježíš je ten, kdo mu může pomoci. Věř, že Ježíš je ten, kdo má moc jeho dceru uzdravit. A prokazuje mu patřičnou úctu. Možná je na místě otázka - projevujeme my Ježíši úctu? A jak? A očekáváme od Ježíše Krista něco? A jsou to očekávání nebo si děláme nároky?

Ježíš spolu s Jairem míří do Jairova domu, tu však Ježíš poznal, že z něj vyšla síla. Jakási starší žena zbrzdila záchrannou akci. Má se Ježíš zastavovat kvůli ženě, která byla nemocná už tak dlouhou dobu nebo má spěchat k naléhavému případu, kde jde o život? Kdo je v Božích očích důležitější? Ta, která dlouho trpí, starší a zralá nebo ta mladá, perspektivní, která má na kahánku? Příběh nakonec ukáže, že v Božích očích tahle otázka nesmyslná. Boží láska tu není jen pro někoho, Boží čin tu není předně ani pro zasloužilé ani pro perspektivní. Je pro všechny.

Ta starší žena trpí už 12 let trpí krvácením. 12 je číslo plnosti. Je to dlouhá doba, „naplněná“ utrpením. Dlouhodobá nemoc umí vyčerpat psychiku nemocného i soucit druhých a bere síly pečujícím, někteří to znáte. Navíc ta žena krvácí a styk s krví a krvácejícím znečišťuje, takže vlastně nesmí mezi lidmi (jako třeba malomocní), nesmí se účastnit společenského ani náboženského dění, nemůže žít normální život. Vznáší se nad ní stigma nemoci, navíc nemoci, která je tabu.

O to překvapivější je její odvaha nebo možná potřeba čelit bezmoci i přes společenské a náboženské konvence. Připomíná mi třeba Rachab nebo Rút, které chytily příležitost za pačesy, které sebraly odvahu k nestandardnímu, tvůrčímu způsobu řešení své situace. Nelze si ale nevšimnout, že je zároveň plachá, ostýchavá, ví, že Ježíšovi vlastně nesmí na oči, tak to zkouší alespoň zezadu a tak letmo se dotkne jeho šatů - někdo by v tom mohl vidět pověřivost, že jde o magický dotek. Já za tím spíš vidím takové zatahání dítěte za rukáv táty nebo prvorozeného bratra – haló, já jsem tady, nezapomněl jsi na mě? Vždyť Ježíš je Boží muž. Skrze něj žena připomíná Bohu své trápení.

Sestry a bratři, víra může mít navenek různou podobu, na té až tolik nezáleží. Ten, kdo je oporou a pomocí, na kom se orientujeme, je Ježíš; ne to, co naši víru v něho doprovází – ať už je to dotyk, modlitba, podaný lék, svatý obrázek, biblický verš nebo nějaké příznivé znamení. To vše jsou jen takové berličky,

které samy o sobě nepomohou. Ale – jsou-li doprovázeny upřímnou vírou v Ježíše Krista – pak se mohou díť veliké věci.

Dcero, tvá víra tě zachránila, odejdi v pokoji uzdravena od svého trápení. O tohle se může kdykoliv opřít. Nestačí být jen zdravý a úspěšný. To, co člověku chybí a co hledá – je odpuštění, přijetí, pokoj s Bohem. Vědomí, že nás Bůh miluje přes všechny naše chyby a selhání, i v situacích, které jsou třeba hodně bolestivé nebo velmi trapné. A tuto dobrou zprávu musí člověku někdo říci. Toto evangelium nelze ničím nahradit – dokonce ani zázračným uzdravením.

A pak je tu to dvanáctileté děvče, z židovského pohledu je na prahu dospělosti. O povaze její nemoci nic nevíme. Zaujal mě výklad Nico Ter Lindena - její nemoc může být způsobena strachem z dospělého života, obavou, zda jej zvládne. Ale i kdybychom nešli tak daleko, můžeme si leccého všimnout: dívka je dcerou představeného synagogy, možná jedinou. Je na ni vidět stejně jako bývá na děti učitelů, politiků, sportovců, umělců. A přitom v tom příběhu nehraje velkou roli, nejedná sama za sebe. Pléduje za ni milující tatínek, slyšeli jsme jen, že pak vstala, chodila a jedla. Přesto Ježíš zachraňuje její život, staví ji na vlastní nohy, dává jí novou příležitost žít a to vše pro víru otce.

Když mluvím o víře té ženy a Jaira, chci mluvit i o té své. Docela často na mě padá bázeň z toho, co si dovoluji odsud i v rozhovoru říkat. Opírám se o slovo Hospodinovo, čtu bibli, modlím se k Bohu a vím o vykoupení v Kristu, zároveň však vím o tom, že naše životní zkušenosti se liší a tuším, že ta slova odsud padají někdy příliš shora. Jak by tahle slova obstála v mém životě, kdyby přišla nějaká velká rána, nečekaná smrt nejbližších, jak ta slova obstojí, až přijde nemoc nebo stáří? Padá na mě bázeň nad tím, že z pohledu své nezralé víry mluvím k vám, kdo jste si prošli mnohými zkouškami a bolestí a nepochopením, kdo pevně doufáte tváří v tvář smutku, nejistotě, strachu. Na druhé

straně však mě právě víra v Boha vede k tomu o síle Boží lásky a víře mluvit. Boží slovo je mocné a Duch vane kudy chce a Bůh si i z kamení může povolat své svědky... a nechci, aby jeho slovo zapadlo.

Někteří teologové - hlavně pak ti z minulého století – kteří zažili dvě světové války, říkají, že naše víra je často ukryta v momentu, který nazvali „a přece, a přesto, navzdory“. Děje se mi to a to, a přece věřím. Dějí se hrůzy, a přesto Bohu důvěřuji.

Jako ta žena s krvetokem – vím, jaké jsou konvence a tradice, že se něco nedělá, přesto to udělám, protože věřím.

Jairovi umírá dítě a přece věří v to, že bude zachráněno.

Umřel mi blízký nebo nejbližší člověk, nemohu už pro něj nic udělat a navzdory tomu věřím, že to není konec.

V tom příběhu se několikrát mihne reakce těch okolo: Když Ježíš v davu hledá tu, která byla uzdravena, učedníci řeknou: vidíš, jak se na tebe zástup tlačí, a ptáš se: Kdo se mě to dotkl?

Když přijde zpráva z domu smutku, poslové řeknou Jairovi: Proč ještě obtěžuješ mistra?

A když Ježíš mluví o smrti jako o spánku, plačky a čumilové se mu posmívají.

Čtu v tom výzvu nejednat také tak – nespoléhat vždy jen na racionální úvahy a zdůvodnění, nedržet se vždy při zemi, takzvané tvrdé reality a především – nevysmívat se naději. A zároveň slyším Ježíšovo ujištění, které platí nejen Jairovi a uzdravené ženě, ale i nám: neboj se, jen věř. Dcero, synu, neboj se, jen věř, tvá víra tě zachránila. Odejdi v pokoji, uzdraven/a ze svého trápení.

Co je konec pro člověka, není konec pro Boha, jen mu věř. Amen